YOUNG INTELLECTUAL
ESTABLISHED AUGUST - 2024
BILINGUAL (TELUGU AND ENGLISH)- QUARTERLY - MULTIDISCIPLINARY -
OPEN ACCESS - E - JOURNAL FOR DEGREE COLLEGE STUDENTS AND FACULTY
Published by : D. Yeswanth Reddy, c/o. Tirupathi Reddy, 16-183/1, Ramakrishna Colony,
Mylavaram, NTR District, Andhra Pradesh. Pin : 521230, mail ID : yeswanth.devarapalli@gmail.com
Vol. 1 Issue. 3 February -2025 ISSN No. Applied

తిలక్ కథ సాహిత్యం పరిశీలన

నీలూరి శివాని
II బి ఎస్సి కంప్యూటర్స్
డా. లకిరెడ్డి హనిమిరెడ్డి ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల
మైలవరం ఎన్ టి ఆర్ జిల్లా, సెల్; 9705174195

1.0.ఉపోద్ఘాతం: ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యంలో దేవరకొండ బాలగంగాధర తిలక్ గారిది ప్రత్యేకమైన స్థానం. ప్రతి అక్షరం సార్ధకంగా రచించి పాఠకునిలో నూతన ఆలోచనలు కలిగించారు. నేను దేవరకొండ బాలగంగాధర తిలక్ సాహిత్యాన్ని వివేచనా దృష్టితో పరిశీలించాను. వచన కవిత్వాన్ని ఏన్నిరకాలుగా అధ్యయనం చేయవచ్చునో చూపే ఉద్దేశ్యమే ఇది. తిలక్ కవిత్వంపై జరిగిన వివిధ పరిశోధనను కూడా ఇందులో పొందుపరచాను . తిలక్ కవిత్వంపై అంగ్ల కవిత్య కనిపిస్తుంది

2.0.స్వేచ్ఛాబద్ధుడు :

స్వేచ్ఛా ఉధ్యమలపైన సంస్థలపైన దెబ్బలు తియ్యడం లేదనుకోకుదధు. అవి అప్రయత్నంగా సంభాషనల్లో దొర్లుతాయి . కత్తినురే చప్పుడు వినబడుతుంది . కృష్ణశాస్త్రి శ్రీ శ్రీ ల తరువాత ఆధునిక తెలుగు కవులలో అధికంగా ఖ్యాతి పొందినవాడు కవితిలకుడు దేవరకొండ బాలగంగాధర తిలక్. గుంటూరుశేషేంద్రశర్మ ఆధునిక కవిగా మెచ్చేది బాలగంగాధర తిలక్ ఒక్కరినే అని చెప్పారు . ఒకవైపు బాగా ఓరిగి ఉండటం తెలుగువాడి జీవనాడి స్వేచ్ఛాగా ఉండటానికే నిర్ణయించుకున్నారు . అందుకే బుచ్చిబాబు ఆయనను స్వేచ్ఛాబద్ధుడు అనటం సార్ధకమైంది. అతడు తెలుగువాడిగా పుట్టిన విశ్వమానవుడిగా ఎదిగిన కళాకారుడు.

ఈ విశిష్ట సహితిమూర్తి పశ్చిమగోదావరి జిల్లా తణుకు పట్టణం సమీపంలోని మండపాక గ్రామంలో సుసంపంనులైన దేవరకొండ సత్యనరయనముర్తి, రామనోదేమ్మ దంపతులకు రెండవ మగసంతనంగా జన్మించారు. పిలల్లు పసితనంలోనే సత్యనారాయనముర్తిగారు తణుకు పట్టణానికి మకాం మార్చారు . పెన్మత్స సత్యనారాయణ రాజుగారు ఫోర్తుఫరం నుండి స్కూలు ఫైనలు వరకు ఆయనకు తెలుగు భోదించారు . తిలక్ మద్రాసులో లయోల కళాశాలలో ఇంటర్ మీడియాతే కోర్సు చదివి చదువును విడచి తణుకు వచ్చేశారు .

YOUNG INTELLECTUAL
ESTABLISHED AUGUST - 2024
BILINGUAL (TELUGU AND ENGLISH) QUARTERLY MULTIDISCIPLINARY
OPEN ACCESS - E - JOURNAL FOR DEGREE COLLEGE STUDENTS AND FACULTY
Published by : D. Yeswanth Reddy, S/o. Tirupathi Reddy, 16-153/1, Ramakrishna Colony,
Mylavaram, NTR District, Andhra Pradesh, Pin : 521230, mail ID : yeswanth.devarapalli@gmail.com
Vol. 1 Issue. 3 February -2025 ISSN No. Applied

తిలక్ స్మారక సంచిక నవతలో ''మీరేరిగిన మా అన్నయ్య '' అనే రచనలో తిలక్ సోదరుడు శ్రీ పార్థసారథి గారు అన్న మాటలకు చెప్పుకోవాలి . ఇంగ్లీష్, తెలుగు అన్న భేధం లేకుండా, కొత్తగా మార్కెట్లోకి వచ్చిన ప్రతి పుస్తకాన్ని చదివేసే వరకు వాడికి నిద్ర పట్టేది గాదు . మద్రాసులోని లైలా కలేజిలో ఇంటర్మీడియాట్ చదుతున్న రోజులవి . మా నన్నగారు ఒకసారి పనిమీద మద్రాసు వెళ్లి కాలేజికి వెళ్ళారట అక్కడి నుండి రూము కెళ్ళడం, గది నిండా పుస్తకాలు చూసి ఆశ్చర్యపోయారు.

3.0.తిలక్ కవిత్వ సొగసులు :

తిలక్ రచించిన గోరువంకలు, అమృతం కురిసిన రాత్రి అనే రెండు కవిత సంకనలు తెలుగు ఆధునిక కవిత్వాన్ని సుసంపన్నం చేశాయి. అయన రచన కాలంలోనే తెలుగుదేశంలో కవిత్వరంగంలో ఎన్నో మార్పులు వచ్చాయి. అరవయ్యవ దశకంలో దిగంబర కవిత్వం కూడా వెలువడింది. అభ్యదయ కవిత్వం వచన కవితారుపం ఇంచుమించుగా ఒకేసారి ఉదయించాయని చెప్పవచ్చు. తిలక్ కవిత్వం గోరువంకలు పద్యరుపంలో ,అమృతం కురిసిన రాత్రి వచన /గేయకవిత్వం గాను వెలువడ్డాయి .

4.0. పద్య సంకలనం 'గోరువంకలు':

గోరువంకలు కవిత సంపుటిలో మొత్తం 18 ఖండికలు ఉన్నాయి . అందులో పది ఖండికలు మినహా, మిగిలిన అన్ని కవితలు వియోగావేతనలనే వర్ణిస్తున్నాయి . పద్నాలుగేళ్ళ అరణ్యవాసం ఏడాది లంకవాసం అంతా రామవాతారాన్ని చరితార్థం చెయ్యటం కోసమే కదా కన్య సహజమైన ముగ్ధత్వం కసుగందని పలుకులు పొహలింపు చూడండి నా ప్రౌఢ అని హడావిడి చేయ్యని కవి సమయనానికి నిదర్శనముగా నిలిచినా కూర్పు . శిశిరము రాత్రి పాపిట నుండి జాలువారే చుక్కలట మంచు బిందువులు . ఆ మంచు వల్ల కౌగిలిలో వెచ్చదనం పుట్టుక పావురాల జంట చీకటిని దుప్పటిగా కప్పుకున్నదట .

5.0. అమృతం కురిసి రాత్రి :

వచన కవితారూపం దాల్చుతున్న కాలంలో సొంత గోతుక వినిపించిన వాడు. వచన కవితకొక విలువను కల్పించి, తనదంటూ ఒక శైలిని సమకుర్చుకోన్నమేటి కవి బాలగంగాధర తిలక్ . భావకతలో నవ కవిత్రయకుడు తిలక్. వాక్యం అంటే అర్ధబోధ పూర్తయే అత్యల్ప భాషా నిర్మాణం. వాక్యం అంటే మహాకావ్యం .వాక్యం అంటే కవ్యఖండం. 'ప్రాణానికి ఏ రూపం కావాలో, ఏ రూపం సరిపోతుందో ప్రాణమే నిర్ణయిం చ్చు కొంటుంది. ' అలంకరణ , శబ్ద ఆలంకరణ , అర్ధలంకరణ , నిర్మణాలంకరణ అని మూడు విధాలుగా ఉంటుంది

YOUNG INTELLECTUAL
ESTABLISHED AUGUST - 2024
BILINGUAL (TELUGU AND ENGLISH) - QUARTERLY MULTIDISCIPLINARY -
OPEN ACCESS - E - JOURNAL FOR DEGREE COLLEGE STUDENTS AND FACULTY
Published by : D. Yeswanth Reddy, c/o. Tirupathi Reddy, 16-183/1, Ramakrishna Colony,
Mylavaram, NTR District, Andhra Pradesh, Pin : 521230, mail ID : yeswanth.devarapalli@gmail.com
Vol. 1 Issue. 3 February -2025 ISSN No. Applied

. శబ్దార్ధలు విడదీయుటం అసాధ్యమైనా ఒక అలంకరణలో దేనికి ప్రాధాన్యం ఉంటే దాన్ని ఆ అలకరణంగా పేర్కొనడం సముచితం. నా కవిత్వం అనే వచనకవితలో ప్రాస ఒకటి రెండు పాదాలకు పరిమితమైనప్పుదు ఆ ప్రత్యేక పాదాలకు ఒక భావోదిప్తిని కలిగిస్తుంది. కాస్త పరిశిలిస్తే పాదాలు మధ్యలో కూడా ప్రాస స్ఫురిస్తుంది. ప్రాస ఎంత సార్ధకంగా ఉంటే కవి ప్రతిభ అంతగా ఉన్నట్లు . ఈ కవితలో విరివిగా పదచిత్రాలు కనిపిస్తునాయి .

'గాజు కెరటాలు వెన్నెల సముద్రాలు ' అన్నప్పుడే 'గాజు ' కాంతిని వెదజల్లే తత్వాన్ని , 'కెరటాలు' భావాల వెల్లువను , 'వెన్నెల' మెత్తని ప్రకాశవంతమైన గుణాన్ని తెలియజేస్తూ కవి చేసే రచనలో ఉంటే ఆ మూడు గుణాలను స్పష్టపరచింది . ఇంచుమించుగా ప్రతి రెండు వాక్యాలు సమాంతర నిర్మాణాన్ని కలిగి ఉన్నాయి . ప్రతి వాక్యంలో అలంకరణతో కూడిన ఈ ఖండికలోని వాక్యాగతి గాఢమైన అనుభవాన్ని అందిచడంలో ప్రముఖ పాత్రను పోషించింది. తిలక్ 1962లో రచించిన 'అమృతం కురిసిన రాత్రి ' లో తాత్త్విక ప్రతికత్మకమైన 'నేను' సాధనంగా చేసుకొన్నారు . సుందర కవిత నిర్మాణంలో దగిన జీవనతత్త్వం . ఈ 'నేను 'ను ప్రతీకగా నిలిపింది . ఇది కవి మనోధర్మం ,సౌధర్యభావనకు ఇతగా ఒదిగిందో , అతని జీవన తత్వంలోనే సౌధర్య భావన చెప్పే ఖండకావ్యం

6.0. తిలక్ కథా స్వరూపం :

తిలక్ కథకుడు, వారి సాహిత్యాన్ని పరిశీలించి చుస్తే అయన మొదట ప్రచురించినది మాధురి అనే పత్రికలో కథనే కానీ వెలువరించిన మొదటి గ్రంథం 'ప్రభాతము –సంధ్య 'కవితా సంకలనమే . తానూ స్వయంగా కవి కావటం వల్ల వాటిని తిలక్ స్పష్టంగా చెప్పగలిగారని తెలుస్తుంది .

7.0. ముగింపు : మానవజాతి శిఖరాగ్రాన్ని చేరినప్పటి స్థితిని ఆధారంగా చేసుకొని ఇప్పటిదాకా చరిత్ర ఎరగని విశ్వ మానవుని ఉద్భవం జరిగితే నిజంగానే మనం ఆనవాలు పట్టలేకపోవచ్చు . జీవులన్నింటిని శాసించే ప్రణయభావన తత్త్వికపు లోతులను తెరిచే సాధనం కావడం ఎన్నో కవితలలో చూడగలం.

8.0.ఆధార గ్రంథాలు :

1. శ్రీ దేవరకొండ బాలగంగాధర తిలక్, డా. పై. కామేశ్వరి , తెలుగు అకాడమి, హైదరాబాద్, 2012

2. తెలుగు పొడుపు కథలు , ఆచార్య కసిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి , తెలుగు అకాడమి, 2012

3. నుడి – నానుడి ,డా. తిరుమల రామచంద్ర, నవచేతన పబ్లిషింగ్ హౌస్ , హైదరాబాద్ , 2019